

PENSUMLISTE

HØST 2020

Institutt for sosialt arbeid

Master i funksjonshemming og samfunn
Master i sosialt arbeid
Master i barnevern

Etter-, og videreutdanning

NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET
Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap

Pensumlistene er også tilgjengelig på: Innsida

Pensumlista inneholder alle master- og videreutdanningsemner som er planlagt undervist ved Institutt for sosialt arbeid høsten 2020. For informasjon om hvilke emner du skal ta viser vi til studieplanen for hvert enkelt masterprogram. Vi tar forbehold om endringer i pensum.

PENSUMLISTE MASTER - HØST 2020 INSTITUTT FOR SOSIALT ARBEID

FUH3003 Samfunnsperspektiv på funksjonshemming – teori, modeller og forståelser
SARB3010 Teoretiske perspektiver i sosialt arbeid
MBV3000 Barn og foreldre i et hverdagsperspektiv
ISA3500 Barn og foreldre i et hverdagsperspektiv
ISA3000 Politikk, velferd og ulikhet
ISA3001 Kvalitativ metode
ISA3002 Vitenskapsteori og vitenskapsfilosofi
ISA3501 Å arbeide i velferdsstatens organisasjoner

ISA6002 Veiledning i praksisstudier
HVUT8027 Kompetanse- og tjenestetutvikling
HVUT8028 Psykisk helse hos barn og unge
HVUT8029 Organisering og samordning av tjenestetilbudene
HVUT8030 Psykososialt arbeid – ulike praksiser, teorier og etiske dilemmaer

Bøker kjøpes på Akademika.

Kompendium kommer i digital utgave på Blackboard ved semesterstart.

Deler av pensum finnes i kompendium. Dette er merket med stjerne * eller på annen måte uthevet i lista.

FUH3003 Funksjonshemming i et samfunnsperspektiv – ideologi, teorier og modeller (15 sp)

Emneansvarlig: Professor Marianne Hedlund og Professor Jan Tøssebro

Tema 1: Forståelse av og perspektiv på funksjonshemming med mer

Barnes, C. og G. Mercer (2010). *Exploring Disability*. Polity Press, Cambridge, kap 1-4 og 6, ss.1-96, 124-152 (124 s)

Danermark, B. (red) (2005). *Sociologiske perspektiv på funksjonshinder och handikapp*. Studentlitteratur, Lund, kap 1, 2, 4 (61 s)

Grue, J (2014). *Kroppsspråk – Fremstillinger av funksjonshemming i kultur og samfunn*. Oslo, Gyldendal Akademisk. (152 s)

Hall, Peter (2001). *Inclusive Design: Designing and Developing Accessible Environments*. Kapittel 1 *Inclusive design and development in the built environment*, London, UK: Spon Press, 2001. (online) ss. 3-27*

Hedlund, M. (2009). Understandings of the Disability Concept: A complex and Diverse Concept. In Marshall, C; E. Kendall; M. Banks, and R.M. S. Gover (eds.) *Insights from across Fields and around the World, Vol. 1*, Praeger Press, Westport, Connecticut, London*

Hedlund, M. (2010) Disability as a Phenomenon: A discourse of social and biological understanding. *Disability & Society*, 15, 765-780 (online): <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/713662001?journalCode=cdo20> (15 s)

Shakespeare, Tom (2010). The Social Model of Disability. In Davis (Ed.): *The Disability Studies Reader*, Routledge, New York, kap 20, (8 s)*

Tøssebro, J (2010). *Hva er Funksjonshemming*. Oslo, Universitetsforlaget, kap. 1 og 2 (45 s)

Tema 2: Teorier om normalitet og avvik, samt sosiale problemer

Goffman, E. (1990) *Stigma*. Penguin books. (original 1963) Kap 1. (s 11-56)

Rubington, E. & M.S. Weinberg (Eds.): *The Study of Social Problems: Seven Perspectives*. Oxford University Press, 2003, Utdrag: Fra del 2 (s 15-24), del 3 (s 47-65), del 5 (s 119-140), del 6 (172-186 & 195-208), del 7 (s 221-243), del 8 (s 279-303 & 336-348)

Tøssebro, J. (2005). Sosialt arbeid og sosiale problemer – i grenselandet mot sosiologisk teori. I Oltedal, S. (red): *Kritisk sosialt arbeid*. Oslo, Gyldendal akademisk, kap. 9 (23 s)

Tøssebro, J. (2010) *Hva er funksjonshemming*. Oslo, Universitetsforlaget (kap 3) (19 s). Oslo, Universitetsforlaget (kap 3) (19 s)*

Tema 3: Sosialpolitiske vendepunkt: Institusjonenes vekst - og fall samt normalisering

Foucault, Michel (1999). *Galskapens historie*. Gyldendal, Oslo kap 2, 8 og 9 (62 s)

Cohen, S. (1985) *Visions of social control* (s.1-39). Polity Press, Cambridge*

- Davis, L.J. (2010) Constructing Normalcy. In Davis (Ed.): *The Disability Studies Reader*, Routledge, New York, kap 1, (17 s)*
- Tøssebro, J. (2016) Scandinavian disability policy. From deinstitutionalisation to nondiscrimination and beyond. *Alter*, 10, ss 111-123
<http://dx.doi.org/10.1016/j.alter.2016.03.003>
- Tøssebro, J. (2019). Bakteppet – politiske idealer og retningslinjer. I Tøssebro, J. (red.) *Hverdag i velferdsstatens bofellesskap*. Oslo, Universitetsforlaget, ss. 25-44 (19s.)*

*) Inngår i kompendium

SARB3010 Teoretiske perspektiver i sosialt arbeid (15 sp)

Emneansvarlig: Førsteamanuensis Anne Moe og Professor Edgar Martin Marthinsen

Det kommer egen pensumliste for vår 2021.

Pensum merket * legges ut på blackboard.

- Aamodt, I. 2014. Profesjonalitet og prioritering – Makt som styringens resultat. *Fokus på familien*, 42(2): 158-179.
- Andersen, M. L. 2019. Empowering collaboration within a Danish workfare paradigm: a challenge in social work research. *European Journal of Social Work*, 22(5):778-790.
- *Blom, B; Morén, S. og Nygren, L. (red.) 2013. *Kunnskap i sosialt arbete: om villkor, prosesser och användning*. Stockholm: Natur och Kultur. Kap. 1.
- Bråthen, M. 2020. NAV-veilederes dilemmaer i oppfølgingen av personer med psykiske helseproblemer. *Søkelys på arbeidslivet*, 37(1-2):52-66.
- Dahlstedt, M. & Lalander, P. (red.) 2018. *Manifest – för ett socialt arbete i tiden*. Lund: Studentlitteratur. Kap. 1, 9, 13, 14, 15, 18, 22 + Et manifest för ett socialt arbete i tiden. (ca 75 s.)
- *Davis, L.J. 2010. Constructing Normalcy. In Davis (Ed.): *The Disability Studies Reader*, Routledge, New York, kap 1, (17 s)
- Fauske, H.; Kvaran, I. & Lichtwarck, W. (2017). Hjelpetiltak i barnevernet: Kompleksitet og usikre virkninger. *Fontene forskning*, nr. 2:45-58.
- Foucault, M. 1999. *Galskapens historie*. Gyldendal, Oslo kap 2, 8 og 9 (62 s)
- Goffman, E. 1990. *Stigma*. Penguin books. (original 1963, Penguin 1990) (kap 1, ss 11-56) (46 s)
- *Halvorsen, K., Stjernø, S. & Øverby, E. 2014. Profesjonene – velferdsstatens iverksettere og portvakter. I: Halvorsen, Stjernø og Øverby: *Innføring i helse- og sosialpolitikk*. Oslo: Universitetsforlaget.

- *Hansen, R., Solem, M. B. & Nybø, E. 2017. Sosialt arbeid som fag. I Hansen & Solem (red.) *Sosialt arbeid- en situert praksis*. Oslo: Gyldendal Akademisk. Kap 1, 23 s.
- *Kjørstad, M. 2019. Sosialt arbeid møter sosialpolitikk. Utfordringer og dilemmaer. I Aamodt, Dahl, Gubrium, Haldar & Hermansen (red.) *Sosialt arbeid og sosialpolitikk i samhandling*. Bergen: Fagbokforlaget. Kap. 2, s. 56-76.
- *Kojan, B. H., Marthinsen, E., Moe, A. & Skjefstad, N. S. 2018. Neoliberal reframing of user representation. In Kamali & Jönsson (Eds.) *Neoliberalism, Nordic Welfare States and Social Work*. Oxon, New York: Routledge. S. 91 – 100.
- Langsrud, E., Fauske, H. & Lictwarck, W. 2019. Den barnevernskapte virkelighet: Et sosialkonstruktivistisk perspektiv på det faktiske grunnlaget i barnevernets beslutninger. *Tidsskrift for velferdsforskning*, 22(1):74-89.
- *Lorenz, W. 2020. Diversities and Patterns in Social Work and Research in Advanced Welfare States. In Høgsbro & Shaw (Eds.). *Social work and Research in Advanced Welfare States*. London: Routledge. Kap 1.
- Marthinsen, E., Clifford, G. Fauske, H. & Lichtwarck, W. 2020. Professional Values Challenged by Case Management – Theorizing Practice in Child Protection with Reflexive Practitioners. *Social Sciences*, 9(44):44.
- Rogowski, S. 2012. Social Work with Children and Families: Challenges and Possibilities in the Neo-Liberal World. *British Journal of Social work*, 42: 921-940.
- Rubington, E. & Weinberg, M. S. (Eds) 2003. *The Study of Social Problems: Seven Perspectives*. Oxford University Press. Utdrag: Fra del 2 (s 15-24), del 3 (s 47-65), del 5 (s 119-140), del 6 (172-186 & 195-208), del 7 (s 221-243), del 8 (s 279-303 & 336-348). (ca. 146 s)
- Sewpaul, V. & Jones, D. 2004. Global Standards for Social Work Education and Training. *Social Work Education*, 23 (5): 493-513.
- *Stjernø, S., Jessen, J. & Johannessen, A. 2014. 50 års ubehag? Sosialt arbeid fra Lov om sosial omsorg til NAV i sosialpolitisk kontekst. I Ohnstad, Rugkåsa & Ylvisaker (red.). *Ubehaget i sosialt arbeid*. Oslo: Gyldendal akademisk. Kap 11, s. 224-256.
- Sørly, R. 2017. Relasjonell innsikt sett i lys av makt, kunnskap, kjønn og ansvar. En studie fra nordnorsk distriktpsikiatri. *Tidsskrift for psykisk helsearbeid*, 14(4): 290-301.
- Trevithick, P. 2008. Revisiting the Knowledge Base of Social Work: A Framework for Practice. *British Journal of Social Work*, 38 (6): 1212-1237.
- *Turner, F. J. 1996 *Social work treatment: interlocking theoretical approaches*. New York: The Free press. S.1-17.
- *Tøssebro, J. 2005. Sosialt arbeid og sosiale problemer – i grenselandet mot sosiologisk teori. I Oltedal, S. (red): *Kritisk sosialt arbeid*. Oslo, Gyldendal akademisk, kap. 9 (23 s)
- *Tøssebro, J. 2010. *Hva er funksjonshemming*. Oslo, Universitetsforlaget, kap. 3 (19 s)
- van Ewijk, H. 2018. *Complexity and Social Work*. New York/Oxon: Routledge. Kap. 1-5
- Øvrelid, B. 2018. Profesjonsidentitetens vilkår. Sosialt arbeid i NAV. *Tidsskrift for velferdsforskning*. 2/2018, s. 103 – 118.
- *Øvrelid, B. 2019. Arbeidsinkludering for alle – nødvendig eller umulig? I Glemmestad & Kleppe red.) *Arbeidsinkludering i sosialt arbeid*. Bergen: Fagbokforlaget. S. 259-276.

MBV3000 Barn og foreldre i et hverdagslivsperspektiv (15 sp)

ISA3500 Barn og foreldre i et hverdagslivsperspektiv (7,5 sp)

Emneansvarlig: Førsteamanuensis Lena Augusta Ulfseth og Professor Willy Lichtwarck

(med forbehold om endringer)

Bøker:

- Jacobsen, M. H. (2014). *Hverdagslivet – sosiologier om det upåagtede*, 2. utg. Hans Reitzels Forlag. Introduksjon, Introduksjon + kap. 1, 2, 3, 4, 5 og 6
- Bech-Jørgensen, B. (1994), *Når hver dag bliver hverdag*. Akademisk forlag. Kap. 5
- Gullestad, M. (1989). *Kultur og hverdagsliv*. Universitetsforlaget. Kap. 1
- Scott, S. (2009). *Making Sense of Everyday Life*. Polity Press. Kap. 1 og 2
- Clifford, G. m.fl. (2015). *Minst hjelp til dem som trenger det mest? Sluttrapport fra forsknings- og utviklingsprosjektet «Det nye barnevernet*. Norlandsforskning. Kap. 9
- Bourdieu, P. (2008), En konfliktteoretisk syntese, i Aakvaag, G. C. *Moderne sosiologisk teori*, Abstrakt forlag. Kap. 6
- Rappana Olsen, C. P. mfl. (2018). *Sosiologi i sosialfagene*. Universitetsforlaget. Kap. 3 og 9
- Nilssen, O. (2018). *Tung tid tale*. Samlaget
- Kroken, R, Madsen, O.J. (2016). *Forvaltning av makt og moral i velferdsstaten. Fra sosialt arbeid til «arbeid med deg selv?»*. Gyldendal Akademisk. Kap. 1 og 6
- Tøssebro, J. (2019). *Hverdag i velferdsstatens bofelleskap*. Universitetsforlaget. Kap. 1, 7 og 13
- Grue, L. (2016). *Normalitet*. Fagbokforlaget. Kap. 1

Artikler:

- Aalei, Y. (2017). Den gode barndom – også for barn i fattige familier? Om barnefattigdom i Norge og retten til deltakelse i fritidsaktiviteter. *Tidsskrift for familierett, arverett og barnevernrettslige spørsmål*, 15 (3), 239-256
- Borg, M., Davidson, L. (2008). The nature of recovery as lived in everyday experience. *Journal of Mental Health*, 17(2), 129-140
- Stefansen, K. (2012). Små barns livsverdner: Klassespesifikke erfaringsrom. *Nordisk barnehageforskning*. 5 (8). 1-13
- Vabø, M. (2018). Omsorgsarbeid i ett hverdagslivsperspektiv. *Tidsskrift for omsorgsforskning*, 3, 276-286

- Andenæs, A. (2013). Hverdagslivets usynlige innsats. Om rutiner, omsorgskjeder, utviklingskrav og omsorgsstandarder. *Oppvekstrappen*, Bufdir
- Stefansen, K., Farstad, G. R. (2008) Småbarnsforeldres omsorgsprosjekter. Betydningen av klasse. *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 49 (3), 343-374
- Fauske, H., Kvaran, I., Lichtwarck, W. (2018). Hjelpetiltak i barnevernet. Komplekse problemer og usikre virkninger. *Fontene forskning* 10 (2), 45-58
- Ulfseth, L. A., Alsaker, S., Josephsson, S. (2015). Social relations in everyday activities among patients with persistent mental illness at a psychiatric centre. *Scandinavian Journal of Disability Research*, 17 (2), 99-114
- Langsrud, E., Lichtwarck, W. og Fauske, H. (2020). Barnevernstjenestens problemfragmentering i lys av kompleksitetsteori. En lineær problemløsning innenfor ett ikke lineært system? *Tidsskrift for velferdsforskning*, nr.2
- Fallov, M. A., & Larsen, L. (2018). Alle mennesker har ressurser. I M. A. Nissen, M. A. Fallov, & P. Ringø (red.), *Menneskesyn i sosialt arbeid: Om utviklingen af det produktive menneske* (s. 77-100). Akademisk Forlag
- Ian Burkitt (2004) The time and space of everyday life, *Cultural Studies*, 18:2-3, 211-227

Essay:

- Skjervheim, H. (1996). Det instrumentalistiske mistaket. *I deltakar og tilskodar og andre essays*. Aschehoug forlag

---

ISA3000 Politikk, velferd og ulikhet (7,5 sp)

Emneansvarlig: Marianne Garvik

Bøker:

- Bottero, W. (2019). *A Sense of Inequality*. Rowman & Littlefield International, London.
- Greve, B. (2019). *Welfare and the welfare state: Central issues now and in the future*. Routledge.

Artikler/kapitler:

- Bonoli, G. (2007). Time matters: Postindustrialization, new social risks, and welfare state adaptation in advanced industrial democracies. *Comparative political studies*, 40(5), 495-520.
- Bonoli, G., & Liechti, F. (2018). Good intentions and Matthew effects: access biases in participation in active labour market policies. *Journal of European Public Policy*, 25(6), 894-911.

- Collins, P.H. (2017) Intersectionality's Definitional Dilemma. *Annual Review of Sociology* 41: 1-20. Kan lastes ned fra: <https://www.annualreviews.org/doi/full/10.1146/annurev-soc-073014-112142>
- Djuve, Anne B. (2016) Multikulturalisme på norsk – Er anerkjennelse til hinder for utjevning? *Agora* 2-3, 32. Kan hentes fra https://www.idunn.no/agora/2015/02-03/multikulturalisme_paa_norsk_-_er_ankjennelse_til_hinder_fo
- Ferragina, E. (2017). The welfare state and social capital in Europe: Reassessing a complex relationship. *International Journal of Comparative Sociology*, 58(1), 55-90.
- Gärtner, S., & Prado, S. (2016). Unlocking the social trap: Inequality, trust and the Scandinavian welfare state. *Social Science History*, 40(1), 33-62.
- Hemerijck, A. (2018). Social investment as a policy paradigm. *Journal of European public policy*, 25(6), 810-827.
- Joppke, C. (2019). The instrumental turn of citizenship. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 45(6), 858-878.
- Fauske, H., Kojan, B. H.; Storhaug, A. S. (2018) Social Class and Child Welfare: Intertwining Issues of Redistribution and Recognition. *Social Sciences*. vol. 7 (9).
- Kojan, B. H. (2016) Er Nancy Frasers rettferdighetsteori nyttig for sosialt arbeid?. *Fontene forskning*. vol. 9 (2).
- Kumlin, S., & Rothstein, B. (2005). Making and breaking social capital: The impact of welfare-state institutions. *Comparative political studies*, 38(4), 339-365.
- Lareau A. & Cox, A. (2011) "Social Class and the Transition to Adulthood: Differences in Parents' Interactions with Institutions." Pp. 134-164 in Marcia Carlson and Paula England (Ed.), *Social Class and Changing Families in an Unequal America*. Stanford: Stanford University Press.
- Madama, I., & Natili, M. (2016). A farewell to universalism, a farewell to equality? The paradox of redistribution in the era of the new politics of the welfare state. *Social Policies*, 3(3), 459-478.
- Parton, N. (2019). Addressing the relatively autonomous relationship between child maltreatment and child protection policies and practices. *International Journal on Child Maltreatment*. <https://doi.org/10.1007/s42448-019-00022-9>
- Schiefer, D., & Van der Noll, J. (2017). The essentials of social cohesion: A literature review. *Social Indicators Research*, 132(2), 579-603.
- Solhaug, T., & Kristensen, N. N. (2017). Citizenship, immigration and refugee crises—universalism and civil rights under pressure in Scandinavian Countries.
- Spolander, G., Engelbrecht, L., & Pullen Sansfaçon, A. (2016). Social work and macro-economic neoliberalism: Beyond the social justice rhetoric. *European Journal of Social Work*, 19(5), 634-649.
- Toft, M. & Flemmen, M. (2019). Var klassesamfunnet noen gang på hell?. *Norsk sosiologisk tidsskrift*. ISSN 2535-2512. 3(2), s 137- 155 . doi: 10.18261/issn.2535-2512-2019-02-03
- Aadnanes, M. (2017) *Social workers' challenges in the assessment of child abuse and maltreatment: Intersections of class and ethnicity in child protection cases*. Critical and radical social work.

Aamodt, H. mfl (red) (2019) Sosialt arbeid og sosialpolitikk i samhandling. Et svar på velferdsstatens utfordringer? Oslo: Fagbokforlaget. Kap. 2 Sosialt arbeid møter sosialpolitikk. Utfordringer og dilemmaer (Monica Kjørstad) og kap 13 Inntekt og helse. En diskusjon om absolutt og relativ inntekt (Espen Dahl & Anne G Tøge).

Anbefalt litteratur:

- Atrey, S. (2018). The Intersectional Case of Poverty in Discrimination Law. *Human Rights Law Review*, 18(3), 411-440.
- Benda, L., Fenger, M., Koster, F., & Van der Veen, R. (2017). Social investment risks?: An explorative analysis of new social risks in the social investment state. *Corvinus Journal of Sociology and Social Policy*, 8(2), 25-42
- Bosniak, L. (2006). Varieties of citizenship. *Fordham L. Rev.*, 75, 2449.
- Borevi, K., Jensen, K. K., & Mouritsen, P. (2017). The civic turn of immigrant integration policies in the Scandinavian welfare states.
- Breidahl, K. N., Holtug, N., & Kongshøj, K. (2018). Do shared values promote social cohesion? If so, which? Evidence from Denmark. *European Political Science Review*, 10(1), 97-118.
- de Graaf, W., & Maier, R. (2017). The welfare state and the life course: Examining the interrelationship between welfare arrangements and inequality dynamics. *Social policy & administration*, 51(1), 40-55.
- Jenson, J. & Saint-Martin, D. (2003). New Routes to Social Cohesion? Citizenship and the Social Investment State. *The Canadian Journal of Sociology / Cahiers canadiens de sociologie*, Vol. 28, pp. 77-99
- Lister, R. (2007). Inclusive citizenship: Realizing the potential. *Citizenship studies*, 11(1), 49-61.
- Taylor-Gooby, P., Leruth, B., & Chung, H. (2019). Identifying attitudes to welfare through deliberative forums: the emergence of reluctant individualism. *Policy & Politics*, 47(1), 97-114.
- Van Der Waal, J., De Koster, W. and Van Oorschot, W. (2013) Three worlds of welfare chauvinism?, *Journal of Comparative Policy Analysis: Research and Practice*, pp 1–18

ISA3001 Kvalitativ metode (7,5 sp)

Emneansvarlig: Professor Marko Valenta og Førstelektor Geir Hyrve

Obligatorisk pensum:

David Silverman (2018). *Doing Qualitative Research*, Sage. 5ed. London.

Kathy Charmaz (2014). *Constructing Grounded Theory*. 2 ed. Sage Publication: LA/London/ND/Singapore/Washington.

- Aksel Tjora (2017) *Kvalitative metoder i praksis*. Oslo. Gyldendal Akademisk.
- Ester Hjalmlhult, Tove Giske og Milka Satinovic (2014). *Innføring i grounded theory*. Bergen. Fagbokforlaget.
- Svend Brinkmann og Lene Tanggaard (2015). *Kvalitative metoder. Empiri og teoriutvikling*. Oslo. Gyldendal Akademisk. Kapitler 4-8

Anbefalt pensum:

- Svend Brinkmann & Steinar Kvale (2015). *Det kvalitative forskningsintervju*. Oslo. Gyldendal Akademisk.
- Katrine Fangen (2011). *Deltagende observasjon*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Flyvbjerg, B. (2010). Fem misforståelser om casestudiet. I S. Brinkmann & L. Tanggaard (Red.), *Kvalitative metoder : en grundbog* (s. 463 - 487). København: Reitzel.
- Høgsbro, K. (2015). Evidence and research designs in applied sociology and social work research. *Nordic Social Work Research*, 5, 56-70. doi: 10.1080/2156857X.2015.1066706
- Stame, N. (2014). Positive Thinking Approaches to Evaluation and Program Perspective. *Canadian Journal of Program Evaluation*, 29(2), 67-86.
- Vedung, E. (2010). Four Waves of Evaluation Diffusion. *Evaluation : the international journal of theory, research and practice*, 16(3), 263-278.

ISA3002 Vitenskapsteori og vitenskapsfilosofi (7,5 sp)

Emneansvarlig: Professor Willy Lichtwarck og Førsteamanuensis Lasse Skogvold Isaksen

- Jenssen, D., Kjørstad, M., Seim, S., & Tufte, P. (2020). *Vitenskapsteori for sosial- og helsefag* (1. utgave. ed.). Oslo: Gyldendal

---

ISA3501 Å arbeide i velferdsstatens organisasjoner (7,5 sp)

Emneansvarlig: Professor Jan Tøssebro

Brukeres møte med hjelpeapparatet

- Berg, B. 2014. Dobbelt sårbar – minoritetsfamilier med funksjonshemmete barn. I Tøssebro, J. og Wendelborg, C. *Oppvekst med funksjonshemming* (ss. 180-199). Oslo, Gyldendal akademisk

- Kittelsaa, A. & Tøssebro, J. 2014. Foreldrenes erfaringer md hjelpeapparatet. I Tøssebro, J. og Wendelborg, C. Oppvekst med funksjonshemming (ss. 153-179). Oslo, Gyldendal akademisk
- Solheim, L. 2001. Sosialhjelp, sjølrespekt og meistring. I Sandbæk, M. (red). Fra mottaker til aktør. Oslo, Gyldendal Akademisk (ss. 93-112)
- Wik, S. 2019. Unge med funksjonsnedsettelse i lange forløp på Nav. Søkelys på arbeidslivet, 36: 231-245

Bakkebyråkratiet og ansattes tilpasninger

- Berkel, R. & Knies, E. 2016. Performance management, caseloads and the front-line provision of social services. *Social Policy & Administration*, 50: 59-78
- Brodkin, E. 2011. Policy Work: Street-level organizations under new managerialism. *Journal of Public Administration Research*, vol 21: 253-277
- Busch, P. & Henriksen, H 2018. Digital discretion: A systematic literature review of ICT and Street-level discretion. *Information Policy*, 23: 3-28
- Lipsky, M. 2010. Street-level bureaucracy. New York, Russel sage Found., ss. xi-xx og s. 27-104
- Røhnebæk, M. 2016. Fra bakkebyråkrati til skjermbyråkrati. *Søkelys på arbeidslivet*, 19: 288-304

Skjønn og profesjon

- Caspersen, J. & Paulsen, V. 2019. Barnevernspedagogen som profesjonell skjønnsutøver. I Stubsrød m. fl. (red.) *Barnevernspedagog*. Oslo, Universitetsforlaget (ss. 185-200)
- Liodden, TM. 2019. Making the right decision: Justice in the asylum bureaucracy in Norway. I Gill, N & Good, A. (Eds.) *Asylum determination in Europe*, Palgrave, ss. 241-262
- Molander, A & Terum, LI. 2008. Profesjonsstudier . Oslo Universitetsforlaget, kap. 7 & 10 (ss. 130-143, 179-196)
- Molander, A. & Smeby, J-C. 2013. Profesjonsstudier II. Oslo, Universitetsforlaget. Kap 2,3 & 8, ss. 27-54, 107-121

Nye styringsformer

- Andreassen, T A. 2019. Measures of accountability and delegated discretion in activation work. *European Journal of Social Work*, 22: 664-675
- Andreassen, T A & Fossetøl, K. 2014. Utdfordrende inkluderingspolitikk. *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 55: 173-202
- Boston, J 2011. Basic NPM Ideas and their development. I Christensen & Lægheid: *The Ashgate Research Companion to New Public Management*. Kap 2 (17-32). London, Routledge
- Christensen, K. 2012. Når velferdstjenester møter ny velferdsstyring. *Sosiologi i dag*, 42: 48-69

- Christensen, T & Læg Reid, P. 2009. Democracy and administrative policy. Contrasting NPM and post-NPM. Bergen, Unifob, paper 30s.
- Eika, K. 2016. Hva med de sosiale dimensjonene? Tidsskrift for velferdsforskning, 19: 359-365
- Jantz, B Christensen, T & Læg Reid, P. 2015. Performance management and accountability. International Journal of Public Administration, 38, 947-959.
- Larsen, T & Røyrvik, E. (red). 2017. Trangen til å telle. Objektivisering, måling og standardisering som samfunnspraksis. Scandinavian Academic Press. (kap. 1, 2, 4 & 6, ss. 7-54, 91-122, 153-184)
- Vabø, M. 2007. Organisering for velferd, Oslo, Nova, rapport 22/07, ss. 27-68
-

ISA6002 Veiledning i praksisstudier (7,5 sp)

Emneansvarlig: Universitetslektor Kirsti Gjeitnes, Førstelektor Lise Dalby og Universitetslektor Anne Grytbakk

(med forbehold om endringer)

- Eide, Solveig Botnen og Skorsad, Berit (2013) Etikk til refleksjon og handling i sosialt arbeid Oslo: Gyldenfdal akademiske Kap. 9 og 10 (50s)
- Bromann, Åse (2014) *Bruk av video i undervisning av veiledere – en samtenkende og personorientert læringsform* Uniped 01 / 2014 (Volum 37)
https://www.idunn.no/uniped/2014/01/bruk_av_video_i_undervisning_av_veiledere_og_samtenkende (8s)
- Ellingsen, Ingunn T., Irene Levin, Berit Berg, Lise Cecilie Kleppe (red.). 2015. *Sosialt arbeid. En grunnbok*. Oslo: Universitetsforlaget. kap 12. (12s)
- Heiberg, Eva Berthling og Joannesdottir, Helga: Kunnskap, læring og veiledning i praksis Oslo: 2018 Universitetsforlaget. (176s)
- Lie, Ingrid Nilsen og Schjelde, Tor Jørgen (2019) *Læring og narrativer: digitale fortellinger fra praksis*, Oslo: Universitetsforlaget: Norges Barnevern
https://www.idunn.no/tnb/2019/01-02/laering_og_narrativer_digitale_fortellinger_fra_praksis
- Nordstrand, Mari (2017) *Practice supervisors' perceptions of social work students and their placements – an exploratory study in the Norwegian context*, Journal Social Work Education The International Journal Volume 36, 2017 - Issue 5
<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/02615479.2017.1279137>(23s)
- Pettersen, Roar C. og Løkke, Jon A. *Veiledning i praksis – grunnleggende ferdigheter* Kap. 2 og 10. (27s)
- Tveiten, Sidsel og Iversen, Anita (red.) (2018) *Veiledning i høyere utdanning. En vitenskapelig antologi* Oslo:Fagbokforlaget, kap.1,2,3,4,5,10,12. (105s)

Wahlgren, B., Høyrup, S., Pedersen, K., Rattleff, P. (2002) *Refleksjon og læring – Kompetenceudvikling i arbeidslivet* Fredriksberg: Forlaget Samfundslitteratur kapittel 7,8, og 9. (27s)

Totalt 438s

Anbefalt lesing:

Jonsmoen, Kari Mari og Greek, Marit (2016) *Praksisboka* Oslo: Gyldendal Akademiske

Skjold, Heines Marianne *Refleksjon fra praksis Frigjøring til deltakelse I:Ubehaget i sosialt arbeid* (2013) Ohnstad Anbjørg, Rugkåsa Marianne, Ylvisaker Signe (red.) Oslo: Gyldendal Akademiske s.94-99. (5s)

Kunnskapsdepartementet *Forskrift om felles rammeplan for helse- og sosialfagutdanninger*, FOR-2017-09-06-1353 <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-09-06-1353>

Kunnskapsdepartementet *Forskrift om nasjonal retningslinje for sosionomutdanning* FOR-2019-03-15-409 <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2019-03-15-409>

Kunnskapsdepartementet *Forskrift om nasjonal retningslinje for barnevernspedagogutdanning* FOR-2019-03-15-398 <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2019-03-15-398>

HVUT8027 Kompetanse- og tjenesteutvikling (15 sp)

Emneansvarlig: Førstelektor Roar Sundby, Førstelektor Geir Odd Hyrve og Førsteamanuensis Hilde Marie Thrana

Brottveit, G. (2018). *Vitenskapsteori og kvalitative forskningsmetoder: om å arbeide forskningsrelatert*. Oslo: Gyldendal akademisk. Kap 4 – 12 (130 s.)

Christie, N. (2009). *Små ord for store spørsmål*. Oslo: Universitetsforlaget (107 s.)

Helgeland, I. M. (2009). *Ungdom i alvorlig trøbbel - veier til forandring*. Oslo: Universitetsforlaget. (149 s.)

Hornstrup, C., & Storch, J. (2018). *Relational kapasitet - sammenheng i offentlige organisasjoner*. København: Forlaget Mindspace. (145 s.)

Ness, O. (2016). *De små ting - om relasjonell etikk og samarbeid i psykisk helse- og rusarbeid*. I B. Karlsson (Red.), *Det går for sakte- : i arbeidet med psykisk helse og rus* (s. 58 - 73). Oslo: Gyldendal akademisk.(16 s.)

Overland, T og Nordahl T (2013). *Rett og plikt til opplæring. Om fravær og deltakelse i skolen*. Bergen: Fagbokforlaget (180 s)

Snoek, J.E. (2010): *Møtet med "Den andre"*. Om psykisk helsearbeid i kommunen. Akrike. (190 s)

Straand, S. (red) (2011): *Samhandling som omsorg. Tverrfaglig psykososialt arbeid med barn og unge*. Oslo: Kommuneforlaget. (Kap. 1 – 9 (200 s)).

Voksne for barn” : Å planlegge ut fra et brukerperspektiv. En håndbok av Organisasjonen Voksne for barn (19s).
www.oppvekstbanken.no/xp/venstre/orange/planlegging/338700

Til sammen: 1136 sider

I tillegg anbefales:

Helsedirektoratet: *Program for folkehelsearbeid i kommunene 2017-2027. En satsing for å fremme barn og unges psykiske helse og livskvalitet.*

<https://helsedirektoratet.no/Documents/Folkehelsearbeid%20i%20kommunen/Program%20for%20folkehelsearbeid%20i%20kommunene%202017-2027.pdf>

Kaurstad, G., Bachmann, K., Bremnes, H. og Groven, G. (2015). *Trygg oppvekst – helhetlig organisering av tjenester for barn og unge.* KS FOU-PROSJEKT NR. 134033. Molde: Møreforskning. (107 s). <http://www.moreforsk.no/publikasjoner/rapporter/helse--utdanning/1502-ks-fou-prosjekt-nr-134033-trygg-oppvekst---helhetlig-organisering-av-tjenester-for-barn-og-unge/1239/2875>

Mestre hele livet. Regjeringens strategi for god psykisk helse (2017-2022).

https://www.regjeringen.no/contentassets/f53f98fa3d3e476b84b6e36438f5f7af/strategi_for_god_psykisk-helse_250817.pdf

Nordahl, T. mfl. (2018): *Inkluderende fellesskap for barn og unge* Ekspertgruppen for barn og unge med behov for særskilt tilrettelegging. Bergen, Fagbokforlaget.

<https://nettsteder.regjeringen.no/inkludering-barn-unge/files/2018/04/INKLUDERENDE-FELLESSKAP-FOR-BARN-OG-UNGE-til-publisering-04.04.18.pdf>

Oppvekstrapporten 2017: Økte forskjeller – gjør det noe? Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (BUFDIR).

https://www.bufdir.no/PageFiles/32639/Oppvekstrapporten_2017.pdf

Psykisk helse og trivsel i folkehelsearbeidet. (2014). Helsedirektoratet.

<https://helsedirektoratet.no/publikasjoner/psykisk-helse-og-trivsel-i-folkehelsearbeidet>

Sosial- og helsedirektoratet (2007): *Psykisk helsearbeid for barn og unge i kommunene.*

Veileder. <https://helsedirektoratet.no/Lists/Publikasjoner/Attachments/237/Psykisk-helsearbeid-for-barn-og-unge-i-kommunene-IS-1405.pdf>

Sosial- og helsedirektoratet (2008): *Veileder for poliklinikker i psykisk helsevern for barn og unge.*

<https://helsedirektoratet.no/Lists/Publikasjoner/Attachments/252/Psykisk-helsevern-for-barn-og-unge-veileder-for-poliklinikker-IS-1570.pdf>

Thrana, H.M., Anvik, C.H., Bliksvær, T. og Handegård, T. (2009). *Hverdagsliv og drømmer for unge som står utenfor arbeid og skole.* NF-rapport nr. 6/2009. Nordlandsforskning.

<http://www.nordlandsforskning.no/publikasjoner/hverdagsliv-og-drommer-for-unge-som-star-utenfor-arbeid-og-skole-article654-152.html>

HVUT8028 Psykisk helse hos barn og unge (20 sp)

Emneansvarlig: Førstelektor Geir Odd Hyrve, Førstelektor Roar Sundby og Førsteamanuensis Hilde Marie Thrana

- Aadnanes, M. (2020): *Vold mot barn og unge I nære relasjonar*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (126 s.)
- Bath, H., & Seita, J. (2018). *The Three Pillars of Transforming Care. Trauma and Resilience in the Other 23 Hours*. Winnipeg: The University of Winnipeg, Faculty of Education Publishing (117 s.)
- Bugge, R. G. (2008): *Når krisen rammer barn og unge*. Høyskoleforlaget, Kristiansand. Kap. 1, 2, 3, 4, 5, 6 og 7. (76 s)
- Dalgard, O. S. m. fl. (2006): *Sosiale risikofaktorer, psykisk helse og forebyggende arbeid*. Rapport 2006:2, Nasjonalt folkehelseinstitutt. (<http://www.fhi.no/dokumenter/8AF0E9B952.pdf>) (22 s)
- Eide, K. m.fl. (red.)(2009): *Over profesjonelle barrierer. Et minoritetsperspektiv i psykososialt arbeid med barn og unge*. Gyldendal Akademisk, Oslo Kap. 1,4,11 (62 s)
- Garsjø, O. (2018): *Forebyggende og helsefremmende arbeid. Fra individ- til systemorientert tenking og praksis*. Oslo: Gyldendal akademiske (256 s.)
- Haugland Storm Mowatt, B mfl. (2012): *Barn som pårørende*. Oslo: Abstrakt forlag AS. Kap 2 og 5. (49 s).
- Jørgensen, T.W, & Steinkopf, H. (2013). *Traumebevisst omsorg*. Fosterhjemskontakt, 1, 10-17. (8 s.)
- Lauveng, A. (2020): *Grunnbok i psykisk helsearbeid. Det landskapet vi lever i*. Oslo: Universitetsforlaget (288 s.)
- Ogden, T (2015): *Sosial kompetanse og problematferd blant barn og unge*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (271 s).
- Proff,J., A. Proff, S. Proff, L. Proff, M. Proff og H. B. Grande (2019): *Psykisk helsevern fra oss som kjenner det*. U Oslo: Universitetsforlaget. (126 s.)
- Øhlckers, Lars Ravn mfl (red.) (2019): *Ungdom og psykisk helse*. Bergen: Fagbokforlaget Kap. 17, 18, 19, 20, 21 og 22 (76 s.)

Til sammen 1414 s.

I tillegg anbefales:

Høy Anvik C. A. Gustavsen (2012): *Ikke slipp meg! Unge, psykiske helseproblemer, utdanning og arbeid*. NF-rapport nr. 13. Nordlandsforskning, Bodø. (190 s)

<http://www.nordlandsforskning.no/publikasjoner/ikke-slipp-meg-unge-psykiske-helseproblemer-utdanning-og-arbeid-article240-152.html>

- Kayed, N. S., Jozefiak, T., Rimehaug, T., Tjelflaat, T., Brubakk, A. M., & Wickstrøm, L. (2015). *Psykisk helse hos barn og unge i barneverninstusjoner: resultater fra forskningsprosjektet*. Trondheim: NTNU, Regionalt kunnskapssenter
https://www.ntnu.no/trykk/publikasjoner/Barnevernrapport_RKBU/files/assets/commo n/downloads/Barnevernrapport_RKBU.pdf
- Long, N. J., Wood, M. M., & Fecser, F. A. (2001). *Life Space Crisis Intervention; talking students in conflict*, 2d ed (pp. n/a). Portland: Ringgold Inc.
- Mestre hele livet. Regjeringens strategi for god psykisk helse (2017-2022)*.
https://www.regjeringen.no/contentassets/f53f98fa3d3e476b84b6e36438f5f7af/strategi_for_god_psykisk-helse_250817.pdf
- Oppvekstrappen 2017: Økte forskjeller – gjør det noe?* Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.
https://www.bufdir.no/PageFiles/32639/Oppvekstrappen_2017.pdf
- Program for folkehelsearbeid i kommunene 2017-2027. En satsing for å fremme barn og unges psykiske helse og livskvalitet*.
<https://helsedirektoratet.no/Documents/Folkehelsearbeid%20i%20kommunen/Program%20for%20folkehelsearbeid%20i%20kommunene%202017-2027.pdf>
- Psykisk helse og trivsel i folkehelsearbeidet*. (2014). Helsedirektoratet.
<https://helsedirektoratet.no/publikasjoner/psykisk-helse-og-trivsel-i-folkehelsearbeidet>
-

HVUT8029 Organisering og samordning av tjenestetilbudene til barn og unge (10 sp)

Emneansvarlig: Førstelektor Roar Sundby, Førstelektor Geir Odd Hyrve og Førsteamanuensis Hilde Marie Thrana

- Djupvik, A. R., & Eikås, M. (2016). *Organisert velferd: organisasjonskunnskap for helse- og sosialarbeidarar* (3. utg. utg.). Oslo: Samlaget. s. 5 – 149 og s.181 – 194 (158 s.)
- Fauske, H, Lichtwarck, W, Bennin, C og Buer, A.B.(2016). Tverrfaglig samarbeid i barnevernets beslutningsprosess. I Christiansen, Ø og Kojan, H. B.(red.). *Beslutninger i barnevernet*. Oslo:Universitetsforlaget. (17 s). Legges på BB
- Franck, K.(2017). Neoliberalisering av normalitet og det kompetente barnet. I Lyngseth, E.J. og Morland, B. (red.). *Tidlig innsats i tidlig barndom*. Gyldendal akademisk. (12s).
- Glavin, K. & Erdal, B.(2018): *Tverrfaglig samarbeid i praksis – til beste for barn og unge i Kommune-Norge*. Oslo: Kommuneforlaget (209 s.)
- Hanssen, G.S., Helgesen, M. K.og Vabo, S.I. (2018). *Politikk og demokrati. En innføring i stats- og kommunalkunnskap*. Oslo: Gyldendal Akademisk. Kapittel 10 og 12. (42 s).
- Hennum, N. (2016). Kunnskapens makt. I Christiansen, Ø og Kojan, H. B.(red.). *Beslutninger i barnevernet*. Oslo: Universitetsforlaget. (13 s). Legges på BB

Spurkeland J. (2020): *Relasjonskompetanse. Resultater gjennom samhandling*. Oslo: Universitetsforlaget (322 s.)

Aasen, H.S. (2008). Barns rett til selvbestemmelse og medbestemmelse i beslutninger om helsehjelp. *Tidsskrift for familierett, arverett og barnevernrettslige spørsmål (FAB)*, 1:4-28. (25s). Legges på BB

Til sammen: 798 sider

I tillegg anbefales:

Administrasjons- og Kirkedepartementet. Meld St. 11 (2012-2013). *Personvern- utsikter og utfordringer*

Helse- og omsorgsdepartementet. Meld. St. 30 (2011-2012). *Se meg! En helhetlig rusmiddelpolitikk – alkohol- narkotika-doping*

Kunnskapsdepartementet. Meld. St. 20 (2012-2013). *På rett vei. Kvalitet og mangfold i Fellesskolen.*

NOU 2009:22 *Det du gjør, gjør det helt. Bedre samordning av tjenester for utsatte barn og unge*. ss. 9-103. Regjeringens strategiplan for barn og unges psykiske helse. <http://www.helsedirektoratet.no/finn/Sider/results-finn.aspx?k=IS-1405>. 55 s.

NOU 2012:5. *Bedre beskyttelse av barns utvikling. Ekspertutvalgets utredning om det biologiske prinsipp i barnevernet.*

HVUT8030 Psykososialt arbeid – ulike praksiser, teorier og etiske dilemmaer (15 sp)

Emneansvarlig: Førsteamanuensis Hilde Marie Thrana og Førstelektor Roar Sundby

Barne og familiedirektoratet (2017). Oppvekstrapporten 2017- Økte forskjeller- gjør det noe? Artikkelsamling. 215 s. Legges ut på BB.

Eide, K., Kjelaas, I. og Larsgaard, A.K. (2017) Hjem eller institusjon? Om tvetydigheten i omsorgsarbeid med enslige mindreårige flyktninger bosatt i kommunene. *Tidsskrift for velferdsforskning*, 04 / 2017 (Volum 20) 15 s. Legges på BB

Flaten, Kirsten og Sollesnes, Torkjell (2016). *Oppvekst og miljø- barn og unges utvikling*. Cappelen Damm akademisk. Oslo. Kap. 1, 2, 3, 5, 8, 9, 11. 127 s.

Jensen, T., Adolfsen F. og Lauritzen, C. (2011): Mellom velferd og vern. *Psykisk helsearbeid blant barn og unge – ei utfordring på kommunenivå*. *Tidsskrift for velferdsforskning*. Vol 14, n4 4 s. 261 – 273. 13 s. Legges på BB

Larsen, Ann Sofi (2009) Barns rett til medvirkning – en etisk og demokratisk verdi som utfører barnehagepersonalets profesjonsutøvelse og deres evne til kritisk refleksjon. *Norsk pedagogisk tidsskrift* nr. 93. S. 58-66. 8 s. Legges på BB

- Ruud, Anne Kirsti (2011): Hvorfor spurte ingen meg. Kommunikasjon med barn og unge i utfordrende livssituasjoner. Gyldendal Akademiske, Oslo 215 s.
- Thrana, Hilde Marie (2014). Kjærlighet – en anerkjennelsesrelasjon i arbeid med utsatt ungdom. Fontene forskning nr. 1.2014. ISSN1890-9868. S.4-17. 13 s. Legges på BB
- Vike, Halvard (red) (2009): Over profesjonelle barrierer. Et minoritetsperspektiv i psykososialt arbeid med barn og unge. Oslo. Gyldendal Akademisk Kap 1,2,3, 4, 5 og 11. 86s.
- Aadland, Einar (2018): Etikk i profesjonell praksis. Samlaget, Oslo. 92 s.

819 s. + selvvalgt pensum 500 s. til sammen 1319s.

Diverse aktuelle off. pub:

- Helsedirektoratet (2011): Veileder for psykososiale tiltak ved kriser, ulykker og katastrofer. IS - 1810 <http://www.helsedirektoratet.no/finn/Sider/results-finn.aspx?k=IS-%201810>
- KS-Rapport (2011): Sammen for barn og unge. Bedre samordning av tjenester til utsatte barn og unge. [http://www.ks.no/PageFiles/18606/Sammen for barn og unge 2.pdf](http://www.ks.no/PageFiles/18606/Sammen_for_barn_og_unge_2.pdf)
- Nova Rapport 18/2011: Evaluering av prosjektet: Sammen for barn og unge. Bedre samordning av tjenester til utsatte barn og unge. [http://www.ks.no/PageFiles/18636/NOVA rapport nettsversjon.pdf](http://www.ks.no/PageFiles/18636/NOVA_rapport_nettsversjon.pdf)
- NOU 2012:5 Bedre beskyttelse av barns utvikling
<http://www.regjeringen.no/pages/36931483/PDFS/NOU201220120005000DDDPDFS.pdf>
- NOU 2016:16. Ny barnevernslov. Sikring av barnets rett til omsorg og beskyttelse.
<https://www.regjeringen.no/contentassets/53164b1e70954231b2a09d3fdec1888b/no/pdfs/nou201620160016000dddpdfs.pdf>